

paahviler de forskjellige Funktionærer, men der gives et andet Ansvar, og dette andet Ansvar er egentlig det, der betinger Livet, Forretningsgangen, hele Forholdet til de øvrige Faktorer. Kunde der tænkes noget Forretningslov, noget Omsætningsforhold eller deslige, hvis ikke hver af Parterne følte sig bunden af Hensyn, som ikke falde ind under Straffeloven? — Et andet Exempel maa det være mig tilladt at anføre. Hvor stærkt fremhævede ikke den høitærede Minister den Forpligtelse, der paahviler Folkethinget til at bevilge en Finantslov. Han bemærkede, at det var Rigsdagen, denne Pligt paahvilede. Jeg skal strax komme tilbage dertil, men naar man af Rigsdagens Ret til at bevilge Regjeringen Penge ifølge § 49 og andre Paragrafer vil udlede en tilsvarende Forpligtelse og sige, at der i denne Ret faavel som i enhver Ret maa ligge en Forpligtelse, hvorledes kan saa Regjeringen benegte, at der i Kongens Ret, lad mig sige, Kronens Ret til at udnævne Ministre ogsaa involveres en Forpligtelse? Hvorledes kan Nogen sige det, hvorledes kan man oerhoved paastaa, at der i alle de Rettigheder, som ere Kongen forbeholdte, ikke ogsaa skal findes Forpligtelser, selv om de ikke ere udtrykkelig fastsatte ved andre Grundlovsbestemmelser, som direkte eller indirekte medføre Forpligtelser? Naar man gaar ud fra disse Forudsætninger, maa man ogsaa anvende dem paa sit eget Omraade; men den høitærede Minister, der paa det Allertærkteste gjorde dem gjældende mod os, glemte at anvende dem paa sit Omraade, og det har han stadig glemt. — Nu bemærkede den høitærede Minister, at det var Rigsdagen, denne Forpligtelse til at bevilge Regjeringen Penge og til at vedtage en Finantslov paahvilede. Jeg vilde ønske, at den høitærede Minister havde villet gjentage disse Ord paa et andet Sted, thi Rigsdagen bestaar som bekendt ikke blot af dette Thing, men ogsaa af det andet Thing, og ser man hen til, hvad der foregik den 31te Marts, var det ikke dette Thing, som negtede Regjeringen Finantsloven, men det var det andet Thing. Det var Landstthinget, som forcastede Finantsloven. Muligvis vil nu den høitærede Minister udstrække Forpligtelsen saa vidt, at han vil sige: Ja, det er ikke blot en Finantslov, men det er ogsaa en for os antagelig Finantslov. Saa komme vi noget vidt, og vi komme ind paa et Omraade, hvor der ikke findes nogensomhelst Grændse uden Regjeringens Stjøn; saa bliver det Regjeringen, der bliver en Stjønsmænd over, hvilken Finantslov der kan antages, og hvad der bør være Finantslov. — Det er disse saa Bemærkninger, som den høitærede Ministers Foredrag har opfordret mig til at fremsøre, og naar vi nu staa lige over for de to Afstemningspunkter, som foreligge, saa maa jeg tilstaa, at ligesom jeg selvfølgelig stemmer for det første Afstemningspunkt, det, som i Udvalgets Flertals Betænkning er betegnet som Nr. 2, men nu er det første, der foreligger,

saaledes maatte man uundgaelig lige overfor en Regjering, der stiller sig paa den Maade og navnlig under disse Forhold stiller sig paa den Maade, føle sig stærkt opfordret til at stemme mod Overgangen af Finantsloven til anden Behandling. Men jeg skal imidlertid ikke, lige saa lidt som de øvrige Medlemmer af den Gruppe, hvortil jeg hører, lægge nogen Hindring i Veien for, at vi kunne komme til, hvad man kalder, ordnede Tilstande, skjøndt det er min Overbevisning, at efter den Maade, hvorpaa den ærede Regjering har skillet sig, vil det ikke nytte lige overfor den nuværende Regjering, og vi maa opgive Haabet om, at vi nogenstunde under den nuværende Regjering ville komme til at befinde os i ordnede Tilstande eller have nogen Betryggelse for ordnede Tilstande. Jeg skal som sagt ikke lægge nogen Hindring i Veien for de Forslag, som ere fremkomne i saa Henseende fra Udvalgets Flertal, og lige saa lidt skal jeg lægge nogen Hindring i Veien for det Forsøg, som er bebudet fra forskjellige Sider, paa at tilvejebringe en midlertidig Bevillingslov, idet jeg selvfølgelig med Hensyn til dens Indhold maa tage et lignende Forbehold, som Udvalgets ærede Ordsfører har gjort. — Maaffe det til Slutning turde være mig tilladt lige overfor Udvalgets ærede Mindretal at gjøre en enkelt Bemærkning. I Betænkningen har Udvalgets ærede Mindretal af 4 Medlemmer meget stærkt fremhævet den Smødefommen, som de have viist, og beklaget, at denne Smødefommen ikke har faaet et heldigt Udfald; nu, Udfaldet vil maasse endda blive ret heldigt fra Mindretallets Standpunkt, men jeg maa tro, at der er Jøse til at neblægge en Indsigelse imod, at Udvalgets Mindretal har viist nogensomhelst reel Smødefommen. Udvalgets ærede Mindretal har ikke villet vise nogen Smødefommen undtagen forsaavidt, at man ikke kom til at støde til den nuværende Regjering. Udvalgets Mindretals Bestræbelser for at tilvejebringe, hvad man vil kalde, ordnede eller forfatningsmæssige Tilstande, have altsaa været betingede af, at det nuværende Ministerium kunde tage imod dem. Anderledes har jeg ikke kunnet opfatte alle de Bestræbelser og hele den Stilling, som Udvalgets Mindretal paa ethvert Felt har indtaget, og jeg tror, naar man holder dette for Øie, at der ikke er nogen Anrsag til at fremhæve nogen Smødefommen fra dette Mindretals Side.

Clausager: Naar jeg igjen idag tillader mig at tage Ordet nogle Diebliske, er det særlig foranlediget ved det Foredrag, vi igaar hørte af det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (G. Koch). Dette ærede Medlem begyndte sit Foredrag, som det i de senere Aar sædvanligvis er blevet Regel fra hans Meningsfællers Side, med at lade os vide, at, skjøndt han ganske viist ikke havde synderligt Haab om, at hans Argumenter vilde finde nogen godt Øre her i